

Kancelária Rady pre mediálne služby

**Informatívny materiál Kancelárie Rady pre mediálne služby
na zasadnutie Rady dňa 21. 12. 2022**

Názov predkladaného materiálu: Informácia o Druhom okrúhlym stole k mediálnej gramotnosti (informatívny materiál na vedomie)

Dátum: 12. 12. 2022

Druhý okrúhly stôl k mediálnej gramotnosti

TÉMA: *Prehľbovanie dôvery: Spolupráca organizácií a inštitúcií v oblasti mediálnej gramotnosti*

Termín: 08. 12. 2022 od 10:00 - 12:00 - online cez platformu ZOOM

Zoznam účastníkov:

Petra Polievková	Filozofická fakulta KU v Ružomberku
Lenka Regrutová	Katedra komunikačných a mediálnych štúdií ISMŠ FF PU v Prešove
Kristína Blažeková	Zvol si info/Trnavská univerzita
Zuzana Prípadová	Národné koordinačné stredisko pre riešenie problematiky násilia na deťoch - Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny SR
Michal Božík	VÚDPaP
Dagmar Čtvrtníčková	NIVAM KP Prešov, Tarasa Ševčenka 11
Andrej Kostanjevec	Národná linka na pomoc deťom v ohrození VIAC AKO NI(c)K - Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
Gustáv Budinský	MIRRI SR
Katarína Čavojská	Rada mládeže Slovenska
Julian Gerhart	Zmudri
Tomáš Kriššák	Gerulata technologies
Iveta Hurná	Krajská knižnica P. O. Hviezdoslava v Prešove
Miluša Budayová	Úrad komisára pre deti
Lucia Macaláková, Andrea Cox	Digitálna inteligencia
Silvester Lavrík	NIVAM
Michaela Demková	Krajská knižnica P. O. Hviezdoslava v Prešove
Ingrid Hupková	Národné osvetové centrum
Ľudmila Hrdináková	KKIV FiFUK v Bratislava
Norbert Vrabec	Fakulta masmediálnej komunikácie UCM v Trnave
Annamária Brijaková	Víťatá.sk
Zuzana Kaliská	Ministerstvo kultúry SR
Petra Rýchliková	Ministerstvo kultúry SR

Prítomní členovia Rady: Andrea Cocherová, Ivan Bindas – členovia Rady pre mediálne služby

Za kanceláriu: Martin Dorociak – riaditeľ RpMS, Lucia Michelčíková – hovorkyňa RpMS.

Organizačno – technické zabezpečenie: Viktória Norisová, Stanislav Matějka, Tímea Červeňová + analytický odbor RpMS,

Krátke zhrnutie: Hlavnou témou diskusie druhého okrúhleho stola bola vzájomná spolupráca organizácií a inštitúcií pri rozvoji mediálnej gramotnosti na Slovensku. Viac ako dvadsať účastníkov diskutovalo o vytvorení Platformy pre mediálnu gramotnosť, ktorá by okrem iného mala slúžiť na zdieľanie osvedčených postupov z praxe. Prítomní sa tiež venovali forme ďalších okrúhlych stolov a databáze odborníkov a aktivít v oblasti mediálnej gramotnosti.

Zápis zo stretnutia:

Úvodné slovo - Andrea Cocherová, podpredsedníčka Rady pre mediálne služby

Úloha RpMS v procese podpory a rozvoja mediálnej gramotnosti na Slovensku

Rada pre mediálne služby si na základe odpovedí z formulára pre účastníkov prvého okrúhleho stola zosumarizovala a roztriedila do kategórií úlohy a ciele, ktoré by v krátkodobom a dlhodobom horizonte dokázala naplniť:

V krátkodobom horizonte:

- **MAPOVAŤ**
 - dianie v oblasti mediálnej gramotnosti (legislatívne procesy, výskumné aktivity a činnosť organizácií...),
- **SPÁJAŤ**
 - spoločne s aktérmi okrúhleho stola vytvoriť platformu na formovanie debaty o mediálnej gramotnosti na Slovensku a tiež na zdieľanie príkladov dobrej praxe.
- **KOORDINOVAŤ**
 - spoločné aktivity v rámci nami vytvorenej platformy,
 - pracovné skupiny,
 - proces podpory a rozvoja mediálnej gramotnosti na základe aktuálnych potrieb a možností - strategické plánovanie so stakeholdermi.
- **INFORMOVAŤ a PROPAGOVAŤ**
 - informovať o tom, čo sa v oblasti deje a čo vzniká (newsletter)
 - informovať o možných zdrojoch financovania projektov/výzvach,
 - promovať, zviditeľňovať aktivity v oblasti MG.
- **REPREZENTOVAŤ**
 - témy za Slovensko v medzinárodnej (európskej) politike
 - "hlasom" za platformu na úrovni Slovenska.

Dlhodobý cieľ:

- **STAŤ SA ZÁRUKOU (GARANTOM) ODBORNOSTI**
 - poskytovať podporu, poradenstvo, spolupracovať s odborníkmi
- **VÝSKUMNÁ ČINNOSŤ**
 - byť partnerom pri výskumných projektoch,

- iniciovať výskumné aktivity v oblasti mediálnej gramotnosti.

Vytvorenie Platformy pre mediálnu gramotnosť

Predstavenie dôvodov pre vytvorenie platformy zo strany RpMS:

- 1. Priestor pre zdieľanie aktuálnych informácií a príkladov dobre praxe z oblasti mediálnej gramotnosti**
- 2. Spoločný hlas**, ktorý má pri posúvaní témy mediálnej gramotnosti väčšiu silu
- 3. Záruka kvality** – členovia platformy budú pre organizácie, ktoré chcú robiť aktivity pre rozvoj mediálnej gramotnosti (knížnice, osvetové strediská, školy), zárukou kvality a odbornosti v tejto problematike.
- 4. Zahraničná prezentácia príkladov dobrej praxe** – Rada pre mediálne služby má možnosť na stretnutiach expertných skupín k mediálnej gramotnosti európskych regulátorov prezentovať projekty/výsledky výskumných aktivít.

DISKUSIA: Akým spôsobom si predstavujete formu spolupráce v oblasti mediálnej gramotnosti naprieč inštitúciami? Skúste definovať ciele /formu/ spôsob participácie:

- + získanie prehľadu o činnosti členov platformy/pokrytia aktivít v rámci regiónov
- + priestor pre zdieľanie príkladov dobrej praxe
- + kontakty pre realizáciu aktivít

? kredibilita a dôveryhodnosť členov

- Certifikácia kvality

Vytvorenie pracovnej skupiny, ktorá definuje ciele/formu/spôsob participácie členov platformy.

Forma okrúhlych stolov

Rada predstavila víziu formy okrúhlych stolov, ktoré by mali byť akousi pracovnou skupinou aktérov v oblasti MG postavenou na participatívnom princípe. V záujme Rady je prizývať odborníkov k jednotlivým témam, aby priblížili účastníkom okrúhleho stola poznatky a skúsenosti v danej oblasti.

Predstavenie výsledkov formulára – Navrhните témy budúcich okrúhlych stolov. Odpovede sme zosumarizovali a roztriedili do kategórií:

1. VZDELÁVANIE A PRÍPRAVA UČITEĽOV A BUDÚCICH ODBORNÍKOV

- MG vo vzdelávaní súčasných a budúcich pedagógov,
- čo očakávať od vysokých škôl pokiaľ ide o prípravu učiteľov a ďalších odborníkov (napr. študentov masmediálnej komunikácie, knižnično-informačnej vedy a pod.),
- potreba systematickej prípravy personálnych kapacít na realizáciu mediálnej gramotnosti na Slovensku,

- možnosti profesijnej prípravy a profesijného uplatnenia odborníkov z MG v podmienkach SR a oblasti rozvoja.

2. MEDIÁLNA GRAMOTNOSŤ VO VZDELÁVANÍ

- Mediálna gramotnosť v školských osnovách,
- ako zahrnúť rozvoj mediálnej gramotnosti do výučby iných predmetov na ZŠ a SŠ
- reaguje pripravovaná kurikulárna reforma základného školstva dostatočne na potrebu nadobúdania mediálnej gramotnosti a jej ďalšieho rozvoja v cieľovej skupine detí ZŠ,
- efektívne nástroje a metódy vo výchove a vzdelávaní k mediálnej gramotnosti,
- MG v neformálnom vzdelávaní - tvorba koncepcie mediálnej výchovy v kontexte neformálneho vzdelávania v prepojení na ďalšie systémy vzdelávania,

3. MERATELNOSŤ MEDIÁLNEJ GRAMOTNOSTI

- Ako presne merať zručnosti študentov v oblasti mediálnej výchovy,
- ako škálovať vzdelávanie na veľa škôl,
- zostavenie kľúčových oblastí rozvoja mediálnych kompetencií v jednotlivých stupňoch vzdelávania,
- tvorba povinného minima z MG ako súčasť školského vzdelávania a tvorba nástrojov jeho testovania.

4. MEDIÁLNA GRAMOTNOSŤ INÝCH SKUPÍN POPULÁCIE

- Špecifiká mediálneho priestoru na Slovensku - implikácie pre mediálnu gramotnosť,
- ako pracovať s nízkou mediálnou gramotnosťou dospelých,
- špecifiká a potreby slovenskej populácie v rozvoji mediálnej gramotnosti,
- rodičovská mediácia,
- MG seniorov - aká je/má byť úloha verejnoprávnych médií pri rozvíjaní mediálnej gramotnosti tejto špecifickej skupiny.

5. SPOLUPRÁCA INŠTITÚCIÍ

- Spolupráca ministerstiev a štátnych vzdelávacích inštitúcií s neziskovým sektorom,
- sieťovanie a spolupráca: pomenovať kompetentnosť a kompetencie jednotlivých subjektov v oblasti mediálnej gramotnosti,
- prístupnosť MG pre všetkých - spolupráca so sieťou knižníc, múzeí a galérií v mestách a krajoch.

6. FINANCOVANIE

- Financovanie aktivít v neziskových združeniach,
- zabezpečenie adekvátnych financií na rozvoj mediálnej gramotnosti.

7. LEGISLATÍVA

- MG v slovenskej legislatíve (pravidelný upgrade)

8. ZAPOJENIE DO MEDZINÁRODNÝCH FÓR

- zapojenie odborníkov, inštitúcií do medzinárodných fór v oblasti mediálnej a informačnej gramotnosti,
- tvorba národného odborného združenia z mediálnej a informačnej výchovy, medzinárodná spolupráca v oblasti.

Z tém si účastníci druhého okrúhleho stola vybrali na najbližšie stretnutia tému č.5: **Spolupráca inštitúcií** a č. 2 Mediálna gramotnosť vo vzdelávaní.

Najbližšie stretnutie sa uskutoční online – **20. 01. 2023 od 10:00 – 12:00.**

AKTUALITY

Predstavenie databázy - RpMS predstavila účastníkom tabuľku, ktorá by mala byť databázou odborníkov a aktivít v oblasti mediálnej gramotnosti na Slovensku. Navrhovaná databáza je rozdelená na šesť kategórií v oblasti mediálnej gramotnosti: *Odborníci, Vzdelávanie, Materiály a edukačné pomôcky, Vedecká činnosť (výskumné projekty a konferencie), Grantové programy a Strategické dokumenty.*

K databáze budú mať prístup účastníci okrúhleho stola i inštitúcie, ktoré budú mať záujem organizovať/tvoriť aktivity v oblasti mediálnej gramotnosti, vzájomne spolupracovať, ale zároveň mať prehľad o dianí a aktivitách v jednotlivých častiach a regiónoch Slovenska.

Tabuľku bude priebežne spravovať a aktualizovať na základe podkladov RpMS. Účastníci okrúhleho stola dostanú tabuľku v prílohe, vyplnenú ju pošlú do **30.12.2023**/prípadne prepošlú odkazy na projekty/spomínané kategórie a RpMS doplní. Aktualizovať údaje budeme online prostredníctvom online formulára. V prípade chýbajúcich kategórií účastníci doplnia.

Newsletter k problematike mediálnej gramotnosti – odosielanie druhý decembrový týždeň

Aktivity Rady pre mediálne služby v oblasti mediálnej gramotnosti

- Aktuality zo Slovenska:
 - Slovensko - nový člen medzinárodnej siete o mediálnej gramotnosti Alfamed (FMK)
 - Komiks KIRA - o hrdinoch Ukrajiny - pre žiakov a učiteľov, ktorého cieľom je zvýšiť odolnosť voči vplyvu ruskej propagandy (Gerulatta)
 - Online večerná škola pre rodičov - téma „Mediálna gramotnosť ako nástroj prežitia vo svete dezinformácií“ (Národné koordinačné stredisko pre riešenie problematiky násillia na deťoch)
 - Aktualita z portálu [Bez nástrah | online \(beznastrah.online\)](http://beznastrah.online) (Nadácia Orange)
 - Konferencie v rámci projektu InfoŠkola, v ktorých vybrané školy prezentujú svoje inovatívne vyučovanie. Ponuka prednášok pre učiteľov (OZ Vlčatá)
 - Výzva programu Kreatívna Európa pre projekty na rozvoj mediálnej gramotnosti. Podrobnejšie informácie o výzve sú uvedené na webe kancelárie Creative Europe Desk Slovakia: <http://www.cedslovakia.eu/clanky/news-media-literacy>*
- Tip zo zahraničia: Vzdelávacie materiály pre vyučovanie a aktivity v oblasti mediálnej gramotnosti českej organizácie JSNS.cz

* Doc. Vrabec navrhol vytvoriť pracovnú skupinu pre záujemcov o výzvu

Report pre Európsku komisiu - V smernici o Audiovizuálnych mediálnych službách sa stanovujú nové povinnosti pre členské štáty a platformy na zdieľanie videí s cieľom podporovať a prijímať opatrenia na rozvoj zručností v oblasti mediálnej gramotnosti. Najmä v článku 33a ods. 1 smernice o AVMS sa členským štátom ukladá povinnosť podporovať a prijímať opatrenia na rozvoj zručností mediálnej gramotnosti. Podľa článku 33a ods. 2 smernice o AVMS členské štáty predložia Komisii správu o vykonávaní tejto povinnosti. **Cca Február 2023**